N. V. ASSAM THEE ONDERNEMING
„PASIR SALAM".

JAARVERSLAG

OVER HET

31ste BOEKJAAR - 1928.

ALBRECHT & Co., WELTEVREDEN

Jaarlijksche Algemeene Vergadering van Aandeelhouders te houden op Woensdag, 22 Mei 1929, des voormiddags ten 9 u. 30 min., ten kantore der Vennootschap.

Agenda:

a. Verslag over het boekjaar 1928;

b. Balans en Winst- en Verliesrekening.

N. V. Assam Thee Onderneming „Pasir Salam".

Bestuur:

J. E. VAN POLANEN PETEL,	*Commissarissen.*
TH. C. SANDROCK,	
GEO WEHRY & Co.,	
N. J. WEELDENBURG,	*Commissaris-Superintendent.*
JOHN PEET & Co.,	*Directeuren.*

W. A. TEMMINCK, *Administrateur.*

Jaarverslag over het 31ste Boekjaar 1928.

Uitgestrektheid. De onderneming „Pasir Salam" bestaat uit de ondervolgende erfpachtspercee1en:

Goen. Sari	I	Verp. No.	17:	250	Bouws	369	v.R.R.	(177,9360 H.A.)
P. Salam	II	„	„ 271:	23	„	310	„	(16,7620 „)
Goen. Sari	II	„	„ 315:	71	„	194	„	(50,6605 „)
„ „	III	„	„ 320:	20	„	50	„	(14,2640 „)
„ „	IV	„	„ 382:	29	„	226	„	(20,9000 „)
„ „	V	„	„ 589:	88	„	310	„	(62,8892 „)
„ „	VI	„	„ 34:	34	„	290	„	(24,5397 „)
			Totaal	518	Bouws	249	v.R.R.	(367,9514 H.A.)

Beplant oppervlak. Dit bestond ultimo 1928 uit:

Thee-aanplant	312	Bouws	465	v.R.R.	(222,0704 H.A.)
Kina-aanplant	48	„	392	„	(34,6195 „)
Totaal beplant terrein	361	Bouws	357	v.R.R.	(256,6899 H.A.)
Afgeschreven Theetuinen	5	„	409	„	(4,1235 „)
Hout-aanplant	45	„	51	„	(32,0060 „)
Etablissement, ravijnen, etc.	47	„	417	„	(33,9460 „)
Onontgonnen terreinen	58	„	15	„	(41,1860 „)
Totaal	518	Bouws	249	v.R.R.	(367,9514 H.A.)

Thee-cultuur.

Thee-kweekerijen. De slaging van het in December 1927 uitgeplante Dutea Manipuri theezaad was teleurstellend. Ten einde in de eerstvolgende jaren over voldoende plantmateriaal te kunnen beschikken voor het beplanten van de gerooide kina-tuinen met overjarige theestumps, werd bij de onderneming „Tjisoedjen" eene bestelling op 50 gantangs theezaad geplaatst.

Thee-aanplant. De thee-aanplant werd in de maand December uitgebreid met 3 Bouws 222 v.R.R. (2,4545 H.A.), zijnde eene herbeplanting met thee van gerooide kina-tuinen en beslaat thans een oppervlakte van 312 Bouws 465 v.R.R. (222,0704 H.A.). De beplanting geschiedde met krachtige driejarige theestumps.

De oude thee-aanplant had in het verslagjaar opnieuw in buitengewoon hevige mate te lijden van de Helopeltis-plaag, op den voet gevolgd door eene zware aantasting van „Red Rust" (Cephaleuros Virescens) en grijze Dadapschimmel (Septobasidium); in de maanden September t/m November was de aantasting op zijn hevigst. Een zeer beduidend oogstverlies was hiervan het gevolg.

De gesnoeide tuinen werden met copra-slym-boengkil en natuur-phosphaat bemest. De gift bestond uit 100 gram boengkil en 40 gram natuur-phosphaat per heester, welke laatste gift in bijzonder achterlijke tuingedeelten tot 60 gram werd opgevoerd.

Meerdere sterk door Helopeltis en „Red Rust" aangetaste tuingedeelten kregen bovendien eene extra bemesting met Ammophos.

Met het aanplanten van Albizzia Falcata en Dadap werd voortgegaan. Deze schaduwboomen blijven zich goed ontwikkelen, zoodat in de meeste tuinen zich reeds een aaneengesloten schaduwdak heeft gevormd. De uitgeplante Deguelia's beginnen zich ook beter te ontwikkelen, dit blijven echter trage groeiers. De Albizzia's hadden in dit jaar zwaar te lijden van rupsen eener gele vlindersoort, tengevolge waarvan deze enkele maanden nagenoeg bladerloos stonden.

Uitgegeven werd:

In 1928:	In 1927:
Aan gewoon onderhoud:	
f 56,84 per Bouw = *f* 80,10 per H.A.	*f* 50,14 per Bouw = *f* 70,67 per H.A.
Aan ziekte-bestrijding:	
f 11,45 per Bouw = *f* 16,13 „ „	„ 9,43 „ „ = „ 13,28 „ „
Aan Bemesting:	
f 54,41 per Bouw = *f* 76,68 „ „	„ 35,75 „ „ = „ 50,35 „ „
f 122,70 per Bouw = *f* 172,91 per H.A.	*f* 95,32 per Bouw = *f* 134,30 per H.A.

De gewone onderhoudskosten van den aanplant zijn in dit jaar hooger geweest dan in het voorafgaande jaar, hetgeen voornamelijk op rekening moet worden gesteld van de omstandigheid, dat in het verslagjaar een grootere oppervlakte werd gesnoeid. Het snoeiprogram 1927 kwam nl. niet in dat jaar gereed maar werd eerst in het begin van het verslagjaar voltooid, zoodat de kosten verbonden aan de afwerking van dien achterstand (snoeien, schoonmaken en teren der heesters en vorken van de gesnoeide tuinen) in het verslagjaar als eene extra uitgave op de gewone onderhoudskosten drukken. Om dezelfde reden is ook het bedrag per Bouw uitgegeven voor „Bemesting" in dit jaar hooger geweest dan in 1927.

In den loop van dit jaar werden op tal van plaatsen in den aanplant grondmonsters genomen van boven- en ondergrond, welke ter analyseering werden toegezonden aan het Proefstation voor Thee te Buitenzorg. De conclusies welke uit het analyse-rapport getrokken mogen worden, zijn niet bemoedigend; door de analyse-cijfers wordt duidelijk aangetoond, dat de „Pasir Salam"-gronden over het algemeen zeer arm zijn aan stikstof en dat het gehalte oplosbaar phosphorzuur zeer laag is.

Thee-oogst. De thee-oogst van het afgeloopen jaar bedroeg, inclusief opkoop van kampoengblad, 735.681^{5} Kg. natblad, welke uitgeleverd hebben 165.649^{5} Kg. droge thee, hetgeen eene verhouding geeft van 4,441 : 1.

De verantwoording van dezen oogst luidt als volgt:

Verscheept naar Londen	102.160	Kg.
Verscheept naar Amsterdam	18.829	„
Verkocht te Batavia	37.143	„
Verkocht op de onderneming	6.454	„
Eigen gebruik en monsters	91	„
Restant in de bewaarkisten per ulto. Dec. 1928	1.216	„
Totaal	165.893	Kg.
Verminderd met het restant oogst 1927	243[5]	„
Oogst 1928	165.649[5]	Kg.

De oogst van eigen aanplant was zeer teleurstellend; deze bedroeg slechts 64.000 Kg. droge thee. Over den geheelen aanplant berekend, bedroeg de oogst gemiddeld slechts 414 hKg. droge thee per Bouw (291[5] Kg. per H.A.), tegen 464 hKg. per Bouw (327 Kg. per H.A.) in 1927.

Het kwantum opgekocht kampoengblad was bevredigend te noemen.

Kostprijs en netto-opbrengst. De kostprijs van den 1928 oogst heeft, berekend over alle exploitatie-uitgaven, inclusief gratificaties, belastingen en afschrijvingen, *f* 1,22 per Kg. bedragen, tegen *f* 1,25 per Kg. in 1927.

De netto-opbrengst van de in 1928 verkochte theeën, inclusief boey en tweede soorten, bedroeg gemiddeld *f* 1,14 per Kg., tegen *f* 1,36 per Kg. in 1927.

Kina-cultuur.

Kina-aanplant. Van den aanplant 1919/1920 werd een complex gerooid ter grootte van 2 Bouws 447 v.R.R.; bovendien bleek het noodzakelijk om enkele zeer slechte complexen in het plantsoen 1923/1924, ter gezamenlijke grootte van 275 v.R.R., eveneens te rooien. De vrijgekomen terreinen werden in de maand December van het verslagjaar herbeplant met thee.

De met kina beplante terreinen beslaan thans de volgende oppervlakten:

Aanplant	1919/1920	6 Bouws	448	v.R.R.	(4,8938	H.A.)
„	1923/1924	16 „	—	„	(11,3544	„)
„	1924/1925	20 „	444	„	(14,8231	„)
„	1926	5 „	—	„	(3,5482	„)
	Totaal	48 Bouws	392	v.R.R.	(34,6195	H.A.)

De oudste aanplant geeft geen vooruitgang meer te zien. Groei en bastvorming blijven gering. Het ligt dan ook in de bedoeling om dit complex, ter grootte van 6 Bouws 448 v.R.R., in den loop van 1929 te rooien.

De aanplant 1923/1924, alsook die van 1924/1925, blijft veel last ondervinden van djamoer oepas, dadapschimmel en wortelziekte.

Het laat zich aanzien, dat deze plantsoenen geen hoogen leeftijd zullen kunnen bereiken.

De jongste aanplant kwam in den loop van het jaar zichtbaar bij en ontwikkelde zich bevredigend. Ook de tusschenbeplanting van groenbemesters (lamtoro en tephrosia candida) kwam tot goede ontwikkeling. Deze aanplant bleef gedurende dit jaar vrij van ziekten en plagen.

Aan het onderhoud van den kina-aanplant werd *f* 37,57 per Bouw (*f* 52,94 per H.A.) besteed.

De kosten voor bemesting, onderhoud groenbemesters, etc. bedroegen per Bouw aanplant *f* 4,88 (*f* 6,87 per H.A.).

Kina-oogst. Door opsnoeien, uitdunnen en rooien werd in het verslagjaar een oogst verkregen van 39.993 Kg. natte bast, welke 15.997 Kg. droge bast uitleverde, hetgeen eene verhouding geeft van 2.5 : 1.

De verantwoording van dezen oogst luid als volgt:

Afgeleverd aan de B. K. F.	4.125	Kg.	droge	bast.
Verscheept naar Amsterdam	4.000	„	„	„
Restant op de onderneming per ultimo December 1928	22.114[5]	„	„	„
Totaal	30.239[5]	Kg.	droge	bast.
Verminderd met het restant op de onderneming per ultimo December 1927	14.242[5]	„	„	„
Oogst 1928	15.997	Kg.	droge	bast.

Het gemiddelde gehalte aan zwavelzure kinine van den afgeleverden bast bedroeg 7,24 %.

Aan oogst-, bereidings-, emballage- en transportkosten werd 14.24 cents per Kg. droge bast uitgegeven.

Kinabast-verantwoording.

Voorraad te Amsterdam ultimo 1927 ..	4.008	Kg.	bast	319,—	Kg.	zw.	kinine.
„ „ Bandoeng „ 1927 ..	3.105	„	„	139,713	„	„	„
Totaal	7.113	Kg.	bast	458,713	Kg.	zw.	kinine.
Verzonden naar de B. K. F. in 1928 ..	4.129	„	„	278,689	„	„	„
Verscheept naar Amsterdam in 1928 ..	3.935	„	„	306,930	„	„	„
Totaal	15.177	Kg.	bast	1.044,332	Kg.	zw.	kinine.
Overgenomen door de B. K. F. in '28 .	5.586	„	„	300,—	„	„	„
Blijft	9.591	Kg.	bast	744,332	Kg.	zw.	kinine.
Overgenomen te Amsterdam 1928	4.008	„	„	319,—	„	„	„
Blijft	5.583	Kg.	bast	425,332	Kg.	zw.	kinine.
Voorraad op de onderneming per ulto. '28	22.114[5]	„	„	1.481,668	„	„	„
Totaal voorraad per ultimo 1928	27.697[5]	Kg.	bast	1.907,—	Kg.	zw.	kinine.

Hout-aanplant. Het resteerende onontgonnen terrein, behoorende tot het complex Bangkewon, werd geheel met Albizzia-stumps volgeplant, die een alleszins goede slaging te zien geven.

Gebouwen. Aan alle gebouwen werd het noodige onderhoud verricht. De volkswoningen verkeeren thans alle in goeden staat. De bladontvangloods bij de fabriek werd uitgebreid.

De woning van den fabrieks-employé werd opnieuw geverfd. In het fabrieksgebouw waren verschillende herstellingen noodzakelijk; de buitentrap, enkele stijlen en dakribben werden vernieuwd.

Machinerieën. Alle machinerieën verkeeren in goeden staat van onderhoud.

Werkvolk. De opkomst van werkvolk was niet altijd voldoende; de voorgenomen werkzaamheden in de tuinen konden echter altijd, zonder achterstand van beteekenis, ten uitvoer worden gebracht.

Weersgesteldheid. In de maanden Januari t/m April en in December van het verslagjaar was de regenval zeer overvloedig; in de overige regenmaanden matig. De Oostmoesson was aan den zwakken kant.

In de maanden Februari, Maart, November en December was het aantal zonne-uren vaak onvoldoende en was er reeds in de vroege ochtenduren regenval, mist of zware bewolking. De abnormale weersgesteldheid heeft op het voorkomen van Helopeltis een ongunstigen invloed gehad.

De regenval bedroeg in het verslagjaar 3.120 mM. in 202 dagen, tegen 3.067 mM. in 193 dagen in 1927.

Gezondheidstoestand. Deze was over het algemeen goed te noemen.

Europeesch personeel. In de formatie van het Europeesch personeel kwam geen verandering, dit bestaat nog uit de Heeren W. Latenstein en J. W. F. Olive.

Bestuur. In de op den 28sten April 1928 gehouden jaarlijksche algemeene vergadering van aandeelhouders werd in de plaats van den Heer M. C. Perk, die zich wegens vertrek niet meer herkiesbaar stelde, tot commissaris der Maatschappij benoemd de Heer N. J. Weeldenburg.

Den Heer Perk wordt hiermede dank betuigd voor hetgeen hij in het belang der Maatschappij heeft gedaan, in vroegere jaren als superintendent der onderneming en in latere jaren in zijne kwaliteit van commissaris.

Marktpositie. De voorraden op de wereldtheemarkt Londen bereikten ultimo Januari van het verslagjaar een cijfer van 255.000.000 lbs (een record tot nu toe) en bleven ook verder gedurende het geheele jaar vrij belangrijk boven die der correspondeerende maanden van 1927 schommelen, hetgeen een drukkenden invloed op het prijsverloop uitoefende; meer in het bijzonder voor mindere theeën en „Lower grades", waardoor ook einde van het jaar een grooter prijsverschil tusschen de diverse soorten te constateeren viel, dan bij het begin van 1928.

De wereldconsumptie bleef nog altijd vooruitgaan, waardoor, niettegenstaande de grootere oogsten van alle productielanden, maar ook dank zij de mindere aanvoeren in Londen gedurende het laatste kwartaal van het afgeloopen jaar, de voorraden aldaar begonnen te slinken en ultimo December, practisch gesproken, weder op hetzelfde peil waren beland als het jaar te voren. Het uitzicht op eene vermindering der stocks heeft de dalende prijsbeweging in November tot stilstand gebracht en zelfs nog eene kleine rijzing voor het einde van het jaar bewerkstelligd.

Winst- en Verliesrekening en Balans. Na afschrijving van alle exploitatiekosten, zoomede de gewone afboekingen op de bezittingen der Maatschappij, moet over het afgeloopen boekjaar een verlies van *f* 1.844,05 worden geconstateerd, hetgeen op nieuwe rekening wordt overgebracht.

In verband met de lagere theemarkt in het verslagjaar, in vergelijking met die van het jaar 1927, is de gemiddelde opbrengst der thee belangrijk minder geweest, zooals ook de totale opbrengst ten gevolge van den kleineren oogst.

Het momenteele aspect der aanplanten en de in de eerste maanden van het nieuwe jaar verkregen oogsten wettigen de hoop, dat de exploitatie-rekening van het jaar 1929 weder met een voordeelig saldo zal kunnen worden afgesloten.

Winst- en Verliesrekening

Debet

Aan Afschrijving Aanplant	*f*	1.983 21		
„ „ Gebouwen	„	2.718 03		
„ „ Machinerieën	„	8.409 16	*f*	13.110 40
„ Onderhoud Theetuinen	*f*	21.435 97		
„ „ Kinatuinen	„	1.978 26		
„ „ Gebouwen	„	2.818 55		
„ „ Machinerieën	„	3.531 10		
„ „ Wegen en Bruggen	„	661 40	„	30.425 28
„ Bemesting thee			„	16.841 49
„ Opkoop theeblad			„	63.118 12
„ Oogst en Fabricatie thee			„	25.055 13
„ Emballage thee			„	8.233 95
„ Transportkosten thee			„	6.420 88
„ Bemesting kina			„	255 25
„ Oogst en Bereiding kinabast			„	1.539 89
„ Emballagekosten kinabast			„	270 33
„ Transportkosten kinabast			„	237 47
„ Hout-aanplant			„	537 19
„ Personeel			„	22.200 —
„ Gratificatiën Eur. personeel			„	1.500 —
„ Aanwervingskosten Werkvolk			„	37 43
„ Stal en Veestapel			„	600 —
„ Smederij			„	9 31
„ Grondlasten			„	3.227 34
„ Diverse Onkosten			„	8.691 63
			f	202.311 09

J. E. VAN POLANEN PETEL,
TH. C. SANDROCK,
GEO WEHRY & Co.,
Commissarissen.

N. J. WEELDENBURG,
Commissaris-Superintendent.

...eming „Pasir Salam".

...er 31 December 1928.

			Credit
Per Saldo A.P.		*f*	1.279,80
„ Thee-oogst 1927	*f* 1.897,11		
„ Thee-oogst 1928	„ 182.953,58	„	184.850,69
„ Kina-oogst		„	12.788,24
„ Interestrekening		„	1.498,31
„ Dividend 1922 (niet getoucheerd)		„	50,—
„ Verlies saldo 1928		„	1.844,05
		f	202.311,09

BATAVIA, 31 December 1928.

JOHN PEET & Co.,
Directeuren.

Voor gezien en accoord:
J. C. G. C. DIKSCHEI,
Accountant.

N.V. Assam Thee Onder

Balans per

Debet

Aan Onderneming „Pasir Salam":					
a. Aanplant		f	95.724 37		
Bijgekomen		„	3.436 31		
		f	99.160 68		
Afschrijving 2 %		„	1.983 21	f	97.177 47
b. Gebouwen		f	53.045 90		
Bijgekomen		„	1.314 61		
		f	54.360 51		
Vroeger afgeschreven	f 46.414,63				
Thans 5 %	„ 2.718,03	„	49.132 66	„	5.227 85
c. Machinerieën		f	168.183 18		
Vroeger afgeschreven	f 113.274,55				
Thans 5 %	„ 8.409,16	„	121.683 71	„	46.499 47
				f	148.904 79
„ Beleggingen:					
Belegde reserves				„	54.802 —
„ Liquide middelen:					
Ned.-Ind. Escompto Mij., Batavia, girorekening		f	46.350 59		
Javasche Bank, Batavia, girorekening		„	1.306 18		
Kassa op de onderneming		„	4.441 26	„	52.098 03
„ Vorderingen:					
Diverse Debiteuren				„	22.124 99
„ Diversen:					
Theevoorraad (onverkocht per 31-12-1928)		f	45.717 65		
Kinavoorraad („ „ 31-12-1928)		„	10.516 41		
Materialenvoorraad (per 31-12-1928)		„	6.114 99	„	62.349 05
„ Winst- en Verliesrekening:					
Verlies 1928				„	1.844 05
				f	342.122 91

J. E. VAN POLANEN PETEL,
TH. C. SANDROCK,
GEO WEHRY & Co.,
Commissarissen.

N. J. WEELDENBURG,
Commissaris-Superintendent.

...neming „Pasir Salam".

31 December 1928.

				Credit
Per **Aandeelen:**				
Kapitaal	f	500.000,—		
Aandeelen in portefeuille	„	300.000,—	f	200.000,—
„ **Reserves:**				
Statutair reservefonds	f	33.906,35		
Extra reserve	„	107.690,25	„	141.596,60
„ **Schulden en Lasten:**				
Diverse Crediteuren			„	126,31
„ **Dividenden:**				
Dividend 1924	f	80,—		
„ 1925	„	50,—		
„ 1926	„	100,—		
„ 1927	„	170,—	„	400,—
			f	342.122,91

BATAVIA, 31 December 1928.

JOHN PEET & Co.,
Directeuren.

Voor gezien en accoord:
J. C. G. C. DIKSCHEI,
Accountant.

N. V. ASSAM THEE ONDERNEMING

„PASIR SALAM".

JAARVERSLAG

OVER HET

32ste BOEKJAAR - 1929.

ALBRECHT & Co., WELTEVREDEN
1930

N. V. Assam Thee Onderneming „Pasir Salam".

Bestuur:

J. E. VAN POLANEN PETEL, TH. C. SANDROCK, GEO WEHRY & Co.,	*Commissarissen.*
N. J. WEELDENBURG,	*Commissaris-Superintendent.*
JOHN PEET & Co.,	*Directeuren.*

W. A. TEMMINCK, *Administrateur.*

Jaarverslag over het 32ste Boekjaar 1929.

Uitgestrektheid. De onderneming „Pasir Salam" bestaat uit de ondervolgende erfpachtsperceelen:

Goen. Sari	I	Verp. No.	17:	250	Bouws	369	v.R.R.	(177,9360	H.A.)
P. Salam	II	„ „	271:	23	„	310	„	(16,7620	„)
Goen. Sari	II	„ „	315:	71	„	194	„	(50,6605	„)
„ „	III	„ „	320:	20	„	50	„	(14,2640	„)
„ „	IV	„ „	382:	29	„	226	„	(20,9000	„)
„ „	V	„ „	589:	88	„	310	„	(62,8892	„)
„ „	VI	„ „	34:	34	„	290	„	(24,5397	„)
			Totaal	518	Bouws	249	v.R.R.	(367,9514	H.A.)

Beplant oppervlak. Dit bestond ultimo 1929 uit:

Thee-aanplant	320	Bouws	115	v.R.R.	(227,2508	H.A.)
Kina-aanplant	41	„	444	„	(29.7257	„)
Totaal beplant terrein	362	Bouws	59	v.R.R.	(256,9765	H.A.)
Afgeschreven thee-tuinen	5	„	409	„	(4,1235	„)
Hout-aanplant	44	„	349	„	(31,7194	„)
Etablissement, ravijnen, etc.	47	„	417	„	(33.9460	„)
Onontgonnen terreinen	58	„	15	„	(41,1860	„)
Totaal	518	Bouws	249	v.R.R.	(367,9514	H.A.)

Thee-cultuur.

Thee-kweekerijen. Op kweekbedden werden 63 gtgs. Jaipur & Manipuri theezaad (van Java ondernemingen afkomstig) uitgelegd. De slaging van de gedurende het eerste kwartaal uitgelegde zaden is bevredigend te noemen en gaven de planten in de laatste maanden eene goede ontwikkeling te zien. Over de slaging van de in November en December uitgelegde zaden kan, uit den aard der zaak, nog geen oordeel worden geveld.

Thee-aanplant. De thee-aanplant werd, na het invallen der regens, uitgebreid met 7 Bouws 150 v.R.R. (5,1804 H.A.), zijnde eene herbeplanting met thee van gerooide kina-tuinen, ter grootte van 6 Bouws 448 v.R.R. (4,8938 H.A.), benevens een kleine daaraan toegevoegde afronding van 202 v.R.R. (0,2866 H.A.) en beslaat thans in totaal eene oppervlakte van 320 Bouws 115 v.R.R. (227,2508 H.A.). De beplanting geschiedde deels met krachtige 4-jarige thee-stumps, deels met gebarsten thee-pitten. De jonge thee-aanplant (December 1928) in het complex Selabitoeng I is goed geslaagd en heeft zich behoorlijk ontwikkeld; ook de in dit complex uitgeplante Albizzia en Tephrosia-Candida is goed geslaagd. De langdurige droogte heeft in dit complex geen bijzondere schade veroorzaakt. Daarentegen is de herbeplanting met thee in het complex Bangkewon eene mislukking geworden, hetgeen in hoofdzaak toegeschreven wordt aan de zeer kleiachtige bodemgesteldheid, met kalksteen onderlaag.

De oude Thee-aanplant hield zich goed. Weliswaar werd gedurende het gansche jaar in meerdere tuinen Helopeltis aangetroffen en kwam ook „Red Rust" en grijze dadap-schimmel verspreid voor, doch berokkenden deze ziekten en plagen ditmaal geen bijzondere schade; er mag wel aangenomen worden, dat dit deels een gevolg is van de in dit jaar toegepaste zeer intensieve bemesting, waardoor de heesters sterker werden. Het gewone onderhoud der tuinen kon geregeld en op tijd plaats vinden. Het snoei-program was reeds in September afgewerkt. De gesnoeide tuinen werden bemest met Walvischguano. Bovendien ontvingen de tuinen van het snoei-program 1928, welke in 1928 met boengkil en natuur-phosphaat bemest zijn geworden, eene extra bemesting met Zwavelzure Ammonia.

Alle tuinen doorstonden de langdurige droogte-periode opmerkelijk goed, alleen viel tegen het einde van de droogte eene vermeerderde afsterving van oude heesters te constateeren, welke in de meeste gevallen door roode wortel-schimmel bleken aangetast te zijn. In de maanden November en December werd in alle tuinen de ontbrekende Albizzia ingeboet. Met uitzondering van enkele stukken, meerendeels waar de bodem arm en uitgeput is, mag de Albizzia-beschaduwing thans geslaagd heeten en heeft zich een goed aaneengesloten schaduw-dak gevormd. Ook de deguelias ontwikkelden zich beter, doch blijven deze tot de trage groeiers behooren.

Uitgegeven werd:

In 1929:	In 1928:
Aan gewoon onderhoud:	Aan gewoon onderhoud:
ƒ 44,68 per Bouw = ƒ 63,35 per H.A.	ƒ 56,84 per Bouw = ƒ 80,10 per H.A.
Aan ziekte-bestrijding:	Aan ziekte-bestrijding:
ƒ 10,70 per Bouw = ƒ 15,07 „ „	ƒ 11,45 per Bouw = ƒ 16,13 „ „
Aan bemesting:	Aan bemesting:
ƒ 72,35 per Bouw = ƒ 101,95 „ „	ƒ 54,41 per Bouw = ƒ 76,68 „ „
ƒ 127,73 per Bouw = ƒ 180,37 per H.A.	ƒ 122,70 per Bouw = ƒ 172,91 per H.A.

De gewone onderhoudskosten van den aanplant hebben in dit jaar minder bedragen dan in het voorafgaande jaar; ook de uitgaven voor ziekte-bestrijding bleven iets beneden die van het jaar 1928. Daarentegen werd in het verslagjaar voor bemesting een aanzienlijk hooger bedrag per Bouw uitgegeven dan in 1928. De resultaten van deze bemesting zijn dan ook niet uitgebleven; de oogst van eigen aanplant nam, in vergelijking met de daaruit in 1928 verkregen opbrengst, ongeveer 41 % toe.

Thee-oogst. De thee-oogst van het afgeloopen jaar bedroeg, inclusief opkoop van kampongblad, 882.811 Kg. nat-blad, welke uitgeleverd hebben 199.223 Kg. droge thee, hetgeen eene verhouding geeft van 4,431 : 1.

De verantwoording van dezen oogst luidt als volgt:

Verscheept naar Londen	163.596	Kg.
„ „ Amsterdam	18.963^{5}	„
Verkocht te Batavia	6.168	„
„ op de onderneming	8.995	„
Eigen gebruik en monsters	104^{5}	„
Restant in bewaarkisten per ulto. December 1929	2.612	„
Totaal	200.439	Kg.
Verminderd met restant oogst 1928	1.216	„
Oogst 1929	199.223	Kg.

De oogst van eigen aanplant bedroeg 90.630 Kg. droge thee, of omgerekend over den geheelen productieven aanplant 585 hKos. per Bouw (412 Kg. per H.A.), tegen 414 hKos. per Bouw (291^{5} Kg. per H. A.) in 1928 en 464 hKos. per Bouw (327 Kg. per H.A.) in 1927.

Het kwantum opgekocht kampong-blad was bevredigend en over het algemeen van goede kwaliteit.

Kostprijs en netto-opbrengst. De kostprijs van den 1929 oogst heeft, berekend over alle exploitatie-uitgaven, inclusief gratificaties, belastingen en afschrijvingen, *f* 1.01 per Kg. bedragen, tegen *f* 1.22 per Kg. in 1928.

De netto-opbrengst van de in 1929 verkochte theeën, inclusief boey en tweede soorten, bedroeg gemiddeld *f* 1.— per Kg., tegen *f* 1.14 per Kg. in 1928; de gemiddelde opbrengst van den geheelen thee-oogst bedroeg *f* 0.90.

Kina-Cultuur.

Kina-aanplant. De oude aanplant 1919/1920, ter grootte van 6 Bouws 448 v.R.R. (4,8938 H.A.), werd in zijn geheel gerooid en herbeplant met thee.

De met kina beplante terreinen beslaan thans de volgende oppervlakten:

Bangkewon-aanplant	1923/1924:	16	Bouws	—	v.R.R.	(11,3544 H.A.)
idem	1924/1925:	20	„	444	„	(14,8231 „)
Selakoppi-aanplant	1926:	5	„	—	„	(3,5482 „)
	Totaal	41	Bouws	444	v.R.R.	(29,7257 H.A.)

De Bangkewon-tuinen blijven veel last ondervinden van djamoeroepas, dadap-schimmel en wortel-ziekte. De gronden waarop deze plantsoenen werden aangelegd, blijken hoe langer hoe meer voor de cultuur van kina ongeschikt te zijn. Het ligt dan ook in de bedoeling om deze plantsoenen spoedig te rooien.

De Selakoppi-aanplant, ter grootte van 5 Bouws, ontwikkelde zich goed en bleef vrij van ziekten en plagen.

Aan het onderhoud van den kina-aanplant werd *f* 29,02 per Bouw (*f* 40,63 per H.A.) besteed.

De kosten voor bemesting, onderhoud groenbemesters, etc., bedroegen per Bouw aanplant *f* 7.42 (*f* 10.40 per H.A.).

Kina-oogst. Door opsnoeien, uitdunnen, uitgraven van zieke boomen en rooien werd in het verslagjaar een oogst verkregen van 58.434 Kg. natte bast, welke 23.374 Kg. droge bast uitleverden, hetgeen eene verhouding geeft van 2.5 : 1.

De verantwoording van dezen oogst luidt als volgt:

Afgeleverd aan de B. K. F.	6.778	Kg. droge bast.
Verscheept naar Amsterdam	16.030	„ „ „
Restant op de onderneming per ulto. December 1929	22.680^{5}	„ „ „
Totaal	45.488^{5}	Kg. droge bast.
Verminderd met restant op de onderneming per ulto. 1928	22.114^{5}	„ „ „
Oogst 1929	23.374	Kg. droge bast.

De aan de Bandoengsche Kininefabriek afgeleverde bast bleek een gemiddeld gehalte van 6.65 % zwavelzure kinine te bevatten. Bij de naar Amsterdam verscheepte partijen, met een totaal netto uitgeleverd gewicht van 15.727 Kg., bedroeg het gemiddeld gehalte, 7.72 % zwavelzure kinine.

Aan oogst-, bereidings-, emballage- en transport-kosten werd 14.10 cents per Kg. droge bast uitgegeven.

Kinabast-verantwoording.

Voorraad te Amsterdam ultimo 1928 ..	3.943	Kg. bast	307,554	Kg. zw. kinine.
„ „ Bandoeng „ 1928 ..	1.648	„ „	118,402	„ „ „
Totaal	5.591	Kg. bast	425,956	Kg. zw. kinine.
Verzonden naar de B. K. F. in 1929 ..	6.782	„ „	450,801	„ „ „
Verscheept naar Amsterdam „ 1929 ..	15.727	„ „	1.214,557	„ „ „
Totaal	28.100	Kg. bast	2.091,314	Kg. zw. kinine.
Overgenomen door de B.K.F. „ 1929 ..	5.252	„ „	360,—	„ „ „
„ te Amsterdam „ 1929 ..	3.943	„ „	307,554	„ „ „
Blijft	18.905	Kg. bast	1.423,760	Kg. zw. kinine.
Voorraad op de onderneming per ulto. '29	22.680[5]	„ „	1.530,240	„ „ „
Totaal voorraad per ultimo 1929	41.585[5]	Kg. bast	2.954,—	Kg. zw. kinine.

Hout-aanplant. De Albizzia's in het onontgonnen terrein, behoorende tot het complex Bangkewon, hebben zich bevredigend ontwikkeld. Het is thans een goed gesloten bosch geworden.

Gebouwen. Ten einde over een grooter sprei-oppervlak op den verflens-zolder te kunnen beschikken, werd een begin gemaakt met het veranderen van de constructie van de verflensrakken.

De administrateurs-woning werd in het verslagjaar geheel gerestaureerd; de dakconstructie werd vernieuwd en verbeterd en verkeert deze woning thans wederom in goeden staat.

Machinerieën. Alle machinerieën verkeeren in goeden staat van onderhoud. De Deutz-motor werd in het verslagjaar gemonteerd met een nieuwen zuiger, compleet met voering en werd ook de cylinder-kop door een andere vervangen; verscheidene onderdeelen van dezen motor werden eveneens vernieuwd.

Werkvolk. De opkomst van werkvolk was niet altijd voldoende, doch konden de voorgenomen werkzaamheden in de tuinen, zonder achterstand van beteekenis, ten uitvoer worden gebracht.

Weersgesteldheid. De regenval bedroeg in totaal 2.247 mM. in 163 dagen, tegen 3.120 mM. in 202 dagen in 1928. Gedurende de maanden Januari t/m April was de regenval, alhoewel niet overvloedig, toch voldoende. Gedurende de overige maanden van het jaar bleef de regenval beneden het veeljarig maand-gemiddelde. De Oost-moesson was straf en van langen duur. Het aantal zonne-uren was bevredigend. Alleen in de maanden Februari, Maart, November en December kwamen meerdere dagen voor met een onvoldoend aantal zonne-uren en was er reeds in de vroege ochtend-uren regenval, mist of zware bewolking.

Gezondheids-toestand. Deze was over het algemeen goed te noemen.

Europeesch personeel. In de formatie van het Europeesch personeel kwam geen verandering en bestaat dit nog uit de heeren W. Latenstein en J. W. F. Olive.

Bestuur. Den commissaris, den heer Th. C. Sandrock, werd medio van het verslagjaar een buitenlandsch verlof verleend en wordt, zijne functie gedurende deze periode waargenomen door den heer G. J. Govaars Jr., directeur der Nederlandsch-Indische Escompto Maatschappij.

De heer Th. C. Sandrock is tevens aan de beurt van periodieke aftreding, doch dadelijk herkiesbaar.

Marktpositie. Bij het overzicht omtrent de positie van de thee-markt in het verslagjaar moet ook dezen keer weder melding gemaakt worden van een recordcijfer der voorraden in Londen, nl. 260.000.000 Lbs., op ultimo December 1929.

Met ingang van 22 April 1929 werd het invoerrecht op thee in Engeland geheel afgeschaft, waardoor automatisch ook het differentieele recht op Buitenlandsche theeën tegenover „Britisch growths" kwam te vervallen.

Door de toenemende producties van alle landen, vooral de overvloedige oogsten van Britsch Indië en Ceylon, de grootste producenten, werd de wereld consumptie hoe langer hoe meer overvleugeld en blijven de voorraden toenemen. Wel konden kwaliteitstheeën tijdelijk hoogere noteeringen bedingen dan het jaar te voren, over het algemeen bleef het prijs-niveau echter beneden dat van het jaar 1928.

In het laatste kwartaal van het verslagjaar werd de daling der prijzen voor alle soorten, ook voor de goede en betere theeën, sterk geaccentueerd, zoo zeer, dat de prijzen, vooral voor de laag gelegen ondernemingen, een dusdanig peil hebben bereikt, dat slechts een minieme of geen winst overblijft. Onder den druk van deze omstandigheden werd omgezien naar middelen om tot betere markt-toestanden te geraken. Onderhandelingen met Rusland, tot afname van eene grootere kwantiteit uit de te Londen zich ophoopende voorraden, hebben niets opgeleverd en heeft men ten lagen leste besloten om, door toepassing eener kunstmatige restrictie, te trachten de markt te steunen.

Winst- en Verliesrekening en Balans. De thee-aanplant en in verband hiermede de thee-oogst van eigen tuinen, is goed vooruit gegaan, ten opzichte van het vorige jaar; de totale opbrengst daarvan bleef echter beneden dien van het jaar 1928, tengevolge van de lagere theemarkt, zoodat de exploitatie van het afgeloopen jaar weder een verlies heeft opgeleverd.

Na afschrijving van alle exploitatie-kosten, zoomede de gewone afboekingen op de bezittingen der Maatschappij, resteert er een verlies-saldo van ƒ 11.453,34, hetgeen gevoegd bij het nadeelige saldo der Winst en Verlies Rekening 1928 ad ƒ 1.844,05, of totaal ƒ 13.297,39 op nieuwe rekening wordt overgebracht.

Het hoofd „Statutair Reservefonds" vermeerderde in het afgeloopen jaar met ƒ 2.682,25, zijnde op de „Belegde Reserves" (vide achterstaande specificatie) gekweekte renten en verschijnt alzoo met ƒ 36.588,60 op de Balans per 31 December 1929.

BATAVIA, 31 December 1929. / 1 Mei 1930.

J. E. VAN POLANEN PETEL,
TH. C. SANDROCK,
GEO WEHRY & Co.,
Commissarissen.

JOHN PEET & Co.,
Directeuren.

N. J. WEELDENBURG,
Commissaris-Superintendent.

Specificatie Belegde Reserves,

in depôt bij de Javasche Bank te Batavia

Valuta	Totaal bedrag nominaal	Benaming van het Fonds
I.C.	*f* 49.000.—	5 % Obl. Ind. Leening 1923A.
"	" 1.000.—	6 % " Bond van Eigenaren van Ned.-Ind. Theeondernemingen 1926.
"	" 4.500.—	$5^1/_2$ % Pbr. Ned.-Ind. Hyp. bank
"	" 500.—	5 % " id.

N.V. Assam Thee Onder

Winst- en Verliesrekening

Debet

Aan Afschrijving Aanplant						
" " Gebouwen	f	3.093,79				
" " Machinerieën	"	656,91				
	"	7.159,21			f	10.909,91
" Onderhoud Theetuinen	f	17.237,26				
" " Kinatuinen	"	1.415,75				
" " Gebouwen	"	1.561,16				
" " Machinerieën	"	1.905,75				
" " Wegen en bruggen	"	373,77			"	22.493,69
" Bemesting thee					"	22.393,05
" Opkoop theeblad					"	61.286,60
" Oogst en Fabricatie thee					"	29.071,74
" Emballage thee					"	9.583,91
" Transportkosten thee					"	6.928,66
" Bemesting kina					"	362,12
" Oogst en bereiding kinabast					"	2.375,28
" Emballage kinabast					"	426,51
" Transportkosten kinabast					"	707,58
" Hout-aanplant					"	215,96
" Personeel					"	22.200,—
" Gratificatiën Eur. personeel					"	1.500,—
" Aanwervingskosten Werkvolk					"	108,35
" Stal en Veestapel					"	600,—
" Smederij					"	184,05
" Grondlasten					"	7.276,96
" Diverse Onkosten					"	8.066,27
" Verliessaldo 1928					"	1.844,05
					f	208.534,69

J. E. VAN POLANEN PETEL,
TH. C. SANDROCK,
GEO WEHRY & Co.,
Commissarissen.

N. J. WEELDENBURG,
Commissaris-Superintendent.

neming „Pasir Salam".

per 31 December 1929.

				Credit	
Per Theeoogst			ƒ	179.152	86
„ Kinarekening			„	15.175	50
„ Interest rekening			„	908	94
„ Verliessaldo 1928	ƒ 1.844	05			
„ „ 1929	„ 11.453	34	„	13.297	39
			ƒ	208.534	69

BATAVIA, 31 December 1929.

JOHN PEET & Co.,
Directeur.

Voor gezien en accoord:
J. C. G. C. DIKSCHEI,
Accountant.

N.V. Assam Thee Onderneming „Pasir Salam".

Balans per 31 December 1929.

Debet

Aan Onderneming „Pasir Salam":			
„ a. Aanplant		ƒ 165.193,92	
Bijgekomen		„ 3.583,05	
		ƒ 168.776,97	
Vroeger afgeschreven		„ 71.110,24	
Thans			ƒ 97.666,73
b. Gebouwen	ƒ 68.016,45	ƒ 54.360,51	
Bijgekomen	„ 3.093,79	„ 7.968,66	
		ƒ 62.329,17	
Vroeger afgeschreven		„ 49.789,57	
Thans			„ 12.539,60
c. Machinerieen	ƒ 49.132,66	ƒ 168.183,18	
Vroeger afgeschreven	„ 656,91	„ 128.842,92	
Thans	ƒ 121.683,71		„ 39.340,26
	„ 7.159,21		ƒ 149.546,59
„ **Beleggingen:**			
Belegde reserves			„ 54.802,—
„ **Liquide middelen:**			
Ned.-Ind. Escompto Mij., Batavia, girorekening		ƒ 32.817,68	
Javasche Bank, Batavia		„ 1.388,43	
Kassa op de onderneming		„ 803,41	„ 35.008,92
„ **Vorderingen:**			
Diverse Debiteuren			„ 21.876,36
„ **Diversen:**			
Theevoorraad (onverk. per 31-12-29)		ƒ 49.182,68	
Kinavoorraad („ „ 31-12-29)		„ 15.055,—	
Materialenvoorraad (per 31-12-29)		„ 5.937,54	„ 70.175,22
„ **Winst- en Verliesrekening:**			
Verlies 1928		ƒ 1.844,05	
„ 1929		„ 11.453,34	„ 13.297,39
			ƒ 344.706,48

Credit

Per Aandeelen:		
Kapitaal	ƒ 500.000,—	
Aandeelen in portefeuille	„ 300.000,—	ƒ 200.000,—
„ **Reserves:**		
Statutair reservefonds	ƒ 36.588,60	
Extra reserve	„ 107.690,25	„ 144.278,85
„ **Schulden en Lasten:**		
Diverse Crediteuren		„ 132,63
„ **Dividenden:**		
Dividend 1924	ƒ 80,—	
„ 1925	„ 50,—	
„ 1926	„ 100,—	
„ 1927	„ 65,—	„ 295,—
		ƒ 344.706,48

J. E. VAN POLANEN PETEL,
TH. C. SANDROCK,
GEO WEHRY & Co.,
Commissarissen.

N. J. WEELDENBURG,
Commissaris-Superintendent.

BATAVIA, 31 December 1929.

Voor gezien en accoord:
J. C. G. C. DIKSCHEI,
Accountant.

JOHN PEET & Co.,
Directeuren.